

Bemærkninger til forslaget

Baggrund

Regeringen har vedtaget en strukturreform sammen med Dansk Folkeparti, der efter forslagsstillernes opfattelse ventes at føre til forringelse af det lokale demokrati. Når kommuner lægges sammen, vil færre personer være engageret i lokal politik, og de lokale politikere vil have en mindre berøringsflade med borgerne.

Det fremgår af Strukturkommissionens Hovedbetænkning s. 190, at i kommuner med 7.500-9.999 indbyggere har 35 pct. af borgerne kontaktet en kommunalpolitiker. Hvis kommunestørrelsen øges til over 100.000 indbyggere, er det kun 14 pct. af borgerne, der har kontaktet en kommunalpolitiker.

Når store kommuner lægges sammen med små kommuner, vil befolkningen i de små kommuner have så få stemmer i forhold til de store kommuner, at de kun i begrænset omfang bliver repræsenteret i de nye kommunalbestyrelser.

Sammenlægning af kommuner vil også føre til, at de store partier som Socialdemokraterne og Venstre bliver styrket, mens der bliver valgt færre kommunalpolitikere fra de mindre partier og fra lokallisterne. Det nævner professor i forvaltning Peter Bogason den 8. januar 2004 i Berlingske Tidende.

Det fremgår endvidere af Strukturkommissionens Hovedbetænkning s. 152-153, at stemmeprocenten til kommunalvalg falder med stigende kommunestørrelser. En forøgelse af kommunestørrelsen fra 10.000 til 50.000 indbyggere forventes at ville føre til et fald i valgdeltagelsen på 3,6 procentpoint.

Kristendemokraterne er på den baggrund bekymret for, hvordan det vil gå med det lokale demokrati, efter strukturreformen er gennemført. Der er derfor behov for at styrke det lokale demokrati. I særlig grad er der behov for at forbedre lokaldemokratiet i de små kommuner, som lægges sammen som led i kommunalreformen.

Strukturreformen og kommunalt demokrati

Det fremgår af strukturaftalen, at »forligspartierne er enige om at undersøge mulighederne for, at strukturreformen kan danne afsæt for en styrkelse af det lokale demokrati gennem en øget borgerdeltagelse. Der iværksættes derfor i samarbejde med repræsentanter for kommunerne, landsbyforeninger og andre repræsentanter for foreningslivet et arbejde om, hvordan der kan gives mulighed for bedre inddragelse af borgere og brugere i de lokale beslutninger.

Det skal i den forbindelse undersøges nærmere, om brugerbestyrelser kan gives mere kompetence. Det skal desuden undersøges, om reglerne om nedsættelse af lokalråd giver de nødvendige muligheder for inddragelse af lokalområderne i de nye større kommuner.«

Det fremgår af aftalen om strukturreformen fra juni 2004, at antallet af medlemmer af kommunalbestyrelsen for de nye sammenlagte kommuner fastsættes efter ønske fra kommunalbestyrelserne i de kommuner, der indgår i sammenlægningen. Antallet af kommunalbestyrelsesmedlemmer skal være et ulige antal mellem 25-31.

I tilfælde af uenighed fastsættes medlemstallet til mellem 25-31 for kommunalbestyrelsens første funktionsperiode efter følgende fordeling:

25 medlemmer i kommuner med 20-40.000 indbyggere.

27 medlemmer i kommuner med 40-60.000 indbyggere.

29 medlemmer i kommuner med 60-80.000 indbyggere.

31 medlemmer i kommuner med mere end 80.000 indbyggere.

Med virkning fra den 1. januar 2010 fastsættes antallet af kommunalbestyrelsesmedlemmer til et ulige antal mellem 19 og 31, i København dog højst 55 medlemmer.

For kommuner med under 20.000 indbyggere kan medlemstallet fastsættes som hidtil.